

dujočega republikanskega gibanja je bilo proglašeno po vsej državi obsedno stanje. Nevarnost za monarhijo bo resna, ako se bo pridružilo republikancem častniško in ako bo došlo do upora Kataloncev, ki so avtonomisti.

Iz uporne Indije. Po naročilu angleške vlade je pustil indijski podkralj v noči na tistem prijati ter zapreti dušo indijskega upornega gibanja Gandhija. Te dni so prepeljali ujetnika zopet na tistem iz prvotnega zapor v Yeriadi v vojaško zdravilišče v Purandharju, ki je gorska trdnjava 25 km od Pune. Komaj so zvedele množice za Gandhijevo aretacijo se je uporno gibanje znatno poostriilo. Uporniki zahtevajo na shodih in s krvavimi demonstracijami izpusti-

tev Gandhija. Vsekakor so se odločili Angleži, da bodo zatrli za vsako ceno vstajo z oboroženo silo.

59. zasedanje sveta Društva narodov v Ženevi je pričelo v pondeljek, dne 12. maja. Na dnevnem redu bodo načelna vprašanja. Od tokratnega zasedanja pričakuje Evropa zelo veliko, ker se bodo sestali ob tej priliki zunanji ministri vodilnih evropskih držav. Obče pričakovanje je, da bodo sklenili vodilni politiki, da se razpošlje evropskim državam vprašalna pola glede sklenitve evropskih združenih držav po vzorcu ameriške unije. To zasedanje bo imelo še nalogo, da se sestavi program velikih mednarodnih razorožitvenih posvetovanj, ki se bodo vršila prihodnje leto.

duha in krščanskega življenja. Kakor armada bojevnikov sta bila razdeljena. Posamezne samostanske hiše so bile združene v province, katerim je načeloval provincijal, celi red je imel središče v generalu, ki je bil predstojnik celega reda. Vsako tretje leto se je zbral red v takozvanem generalnem kapitlu. (O frančiškanih in dominikanih prihodnjic.)

*

Grozna resnica.

Iz ruske revolucije.

Iz zapiskov načelnika Bratske družine, atamana Morova, ki so ga boljše-viki ustrelili leta 1928., navajamo naslednji resnični dogodek, ki se je izvršil v začetku revolucije.¹

V zahodni Rusiji blizu poljske meje je bilo krasno selo, obdano od vseh strani s košatim lesom. V selu je bila srednja cerkva z belim zvonikom. Poleg cerkve je bilo stanovanje duhovnika, očeta Polikarpa. Vaščani so bili dobri, nepokvarjeni ljudje, ki so živeli po božjih postavah.

Prišla je revolucija. Iz mesta so se širile čudne, neverjetne govorice. Pred kratkem je prišel iz mesta kmet Stefan. Pravil je, kako povelje je prišlo od nekaterih sovjetov, da naj se cerkve zapro, ikone (podobe) sežgejo in da ni nobenega Boga! Oče Polikarp je ljudstvo podučil, povabil jih je v cerkev na zadostilno službo božjo, in ker je slutil, da se bo moral kmalu ločiti od svoje cerkvice, je pogledal v vsak kot in je povsodi pokadil z blagoslovljenim kadilom.

Bilo je kmalu potem; neko noč se je zdelo očetu Polikarpu, da je več ljudi hodilo po dvorišču. Ura je bila že od-bila polnoč. Oče Polikarp se je komaj za silo oblekel, že je nekdo silno udaril po vratih. V hišo so udrli oboroženi ljudje. Kdo so bili tisti ljudje? Bili so odposlanci bližnje Mozirske Čeke z vojaštvom in sicer njen predsednik, tovariš Ruvin s prejšnjim imenom Weiss, dalje tovariš Boevoj, čekist pri isti Čeki, s prejšnjim imenom Viper, preiskovalni sodnik iste Čeke, Tipper-Hekel in Burij, rabelj Mozirske Čeke. Imena kažejo, da so bili vsi voditelji Judje.

»Govori, kje imaš denar, dolgobradi vrag,« je surovo zaklical duhovniku nekdo, oblečen v suknjeno suknjo, in je nameril revolver nanj.

»Jaz nimam denarja,« je mirno odgovoril oče Polikarp.

»Lažeš, potepuh,« je zakričal zopet isti in je udaril duhovnika z revolverjem po glavi, da mu je takoj kri zalila obličje.

Po tem dogodku so rdeči rabeljni preiskali stanovanje duhovnika, a denarja niso našli nikjer.

Po preiskavi so vlekli očeta Polikarpa in njegovo ženo na dvorišče, kjer so oba obesili. Vzeli so dva snopa slame in so jima požgali lase. Nato so jima zažgali obleko, da sta bila oba podobna goreči baklji. Tudi hišo so zažgali

¹ Tam, gde ašče ljutsja, Berlin 1929, str. 239 in nast.

Redovno življenje v srednjem veku.

Razvoj redovnega življenja.

V srednjem veku se je razcvetelo redovniško življenje in povzdignilo moč Cerkev, ki je bila ogrožena od strani mnogobrojnih krivovercev. V tej dobi je bil naval za vstop v samostane. Red sv. Benedikta je bil poostren in mnogo novih redov se je rodilo. Do začetka 18. stoletja so obstojale tri redovne družine v katoliški Cerkvi, ki so bile zgrajene na treh redovnih pravilih: sv. Bazilija, sv. Benedikta in sv. Avguština. Tem se je pridružil četrti redovni pravilnik sv. Frančiška za družino beraških redov. Samostanski redi v srednjem veku so si pridobili za usodo Cerkev in njeno delovanje veliko večji pomen, kakor so ga imeli v prejšnji dobi. Delokrog posameznih redov se je razširil; ni se omejeval kakor doslej le na posvetitev posameznikov, na pouk in nekaj dušeskrbja, ampak je obsegal vse panoge krščanskega življenja ter stremiljenja. Nekaj značilnega za srednjeveško dobo so viteški redi, ki so združevali samostansko življenje z viteštvom, redi beraštva s popolnim uboštvo ter na zunaj delujočim življenjem in tretji red, ki je zanesel redovniškega duha med posvetne ljudi. Ustanovitev beraških redov in njih razmah je nekaj največjega, kar je ustvarila Cerkev.

Dva nova reda po starih pravilih.

Cistercijenci. Opat Robert (škofija Langres na Francoskem) je zapustil radi nepokorščine svojih podložnih leta 1098. samostan in se preselil z 20 menihi v samoto Citeaux pri francoskem mestu Dijon, kjer je živel v največji strogosti. Le malo novincev je vstopalo v novi samostan, ker je bil način življenja po tedajnih nazorih prestrog. Robertov naslednik, opat Stefan, je že skoraj obupal nad obstojem reda, ko je vstopil leta 1112. sv. Bernhard s 30 enako mislečimi tovariši, katere je zbral s pomočjo zgovornosti iz vrst sošodnikov in sovrstnikov. Že leta 1115 so morali ustanoviti štiri nove sa-

mostane, med temi slavni Clavaux kojega opat je postal Bernhard. Sv. Bernhard je ustanovil 65 nadaljnjih samostanov. V polnem procvitu je štel red cistercijencev 1800 opatij in je bil razširjen povsod, posebno po: Francoskem, Nemčiji ter Angliji. Prvotno so živeli cistercijenci po pravilih sv. Benedikta. Pozneje se je zahtevalo od njih največje uboštvo in to ne posameznikov, ampak samostanov v celoti. Niso se pečali z dušeskrbjem in vsako leto se je vršil glavni zbor reda (generalni kapitel) v materinem samostanu v Citeaux. Cistercijenci so nosili belo redovno obleko s črnim škapulirjem (beli menihi).

Kartuzijance, najbolj strogi cerkveni red je ustanovil leta 1084 sv. Bruno iz Kolna na Nemškem, na čisto samotnem kraju, štiri ure od francoskega mesta Grenoble, na takozvani »Chartreuzi«. Prvotna redovna pravila sv. Benedikta je izpopolnil s strogim spokornim življenjem, molkom in vzdržnostjo do uživanja mesa. Novi red je dobil cerkveno potrjenje še le leta 1176. Ko so bili kartuzijanci na višku, je štel red 168 moških, pet ženskih samostanov in 3000 članov.

Dva velika beraška reda.

V poznejšem srednjem veku sta postala nosilca novih redovnih idej dva velika beraška reda: frančiškanski in dominikanski. Redovniki berači so morali obljubiti ne samo kakor drugi menihi, da se odreče vsak posameznik imetju in pravic do premoženja, ampak tudi posamezne samostanske nasebine bi naj posedale le najpotrebnejše: stanovanje ter hišo božjo. Prehrano so si morali berači izprositi od vernikov in ravno radi tega so bili posebno usposobljeni za dušeskrbje in misijonsko delo. Oba nova reda sta se širila z neverjetno naglico. Beraška reda nista bila kakor kartuzijanci odrezana od sveta, ampak sta posegala neposredno v življenje z vzgledom, besedo ter dejanji. V dušeskrbju sta bila voditelja ljudstvu, s poganskimi misijoni sta ponesla Kristusov nauk v najbolj oddaljene kraje. Oba sta predstavljala nov način viteštva in bila v ospredju, kjer je šlo za boj proti sovražnikom krščanskega življenja. S tretjim redom sta pritegnila nase posvetne ljudi in jih podvrgla udivu samostanskega